

Maaseutuelinkeinojen kehittämistukien hyötyeläinten eläinlääkärisubventiot

KAUKEVK 16.04.2026
3544/02.05.01.00/2024

Valmistelija

kaupunkikehitysjohtaja Janne Karhu p. 0405443219 ja
ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi p. 0400433998

Maaseutuelinkeinojen kehittäminen ja niihin liittyvät kehittämistuet kuuluvat kaupunkikehityksen palvelualueen yritys- ja työelämäpalveluiden tehtävänkuvaan.

Pudasjärven kaupungin voimassa olevat maaseutuelinkeinojen kehittämistuet ovat seuraavat (KH 10.12.2024 § 399):

Ostolomitus	Tuettu lomitus 7 €/h. Täysin maksullinen lomitus 7 €/h.
Eläinlääkärisubventio	Subventiota maksetaan vain tuotantoeläimille. Eläinlääkäri varmistaa ennen laskutusta, että joukossa ei ole ulkopuolisten paikkakuntien eläimiä. Tukea maksetaan vain pudasjärveläisten yrittäjien tuotantoeläimille. Lemmikki-, kilpa- tai muussa toiminnassa oleville eläimille ei makseta tukea. Subventiota maksetaan enintään kunnallisen eläinlääkäritaksan mukaisista laskuista. Taksan mukaan korotusta maksetaan vain pakottavista syistä annetuista hoidoista (kunnallinen eläinlääkäritaksa 6 § 3 mom.). Eläinlääkäripalkkion omavastuu; <ul style="list-style-type: none">• 52 € normaalisti• 78 €, kun taksa on 50 % korotettu• 104 €, kun taksa on 100 % korotettu
Eläinlääkärien matkakustannukset	Normaalina virka-aikana (klo 8.00–16.00) pisimmän matkan mukaan laskutetusta palvelusta maksetaan enintään 80 km:n päähän ulottuvan matkan mukaan laskutettu subventio lukuun ottamatta hätätapauksia, mitkä korvataan normaalisti. Päivystysaikaan matkasubventio maksetaan eläinlääkärin kotoa.

2025 tukia myönnettiin 47 725€ (talousarvio 50 000€).

Myönnetyt tuet jakautuivat seuraavasti:

- Ostolomitus 12 611 €
- Eläinlääkärien palkkiot 23 564 €
- Matkakorvaukset 11 550 €

2026 talousarviovaraus on 50 000€. Tukea myönnetään siinä järjestyksessä, kuin hakemuksia tulee ja määrärahaa käytettävissä.

Vähämerkityksellisten de minimis -tukien raportointivelvollisuus Euroopan unionin keskitettyyn rekisteriin on käynnistynyt 1.1.2026. De minimis -tuen raportointivelvollisuus koskee myös kuntia, koska ne myöntävät huomattavan määrän erityyppisiä de minimis -tukia kuten esimerkiksi palkkatukia ja starttirahoja. Vähämerkitykselliseksi valtiontueksi (de minimis -tueksi) luetaan kolmen vuoden aikana myönnetyt, yhteismäärältään enintään 300 000 euron tuet. De minimis -asetusta sovelletaan kaikilla toimialoilla lukuun ottamatta maatalouden sekä kalastus- ja vesiviljelyn alkutuotantoa, joita koskevat omat de minimis -sääntönsä. Tuen myöntäjän tulee ilmoittaa myönnetyt tuet 20 työpäivän kuluessa EU-rekisteriin.

Vallitsevan kuntaliiton tulkinnan mukaan koko maaseutuelinkeinon lomitusjärjestelmä on Suomen notifikaation perusteella komission aikoinaan tutkimaan ja erikseen sisämarkkinoille hyväksymään valtiontukea. Lomitusjärjestelmän mukaisia tukia ei ilmoiteta de minimis -tukena.

Eläinlääkäri käyntien subventio koostuu käyntimaksusta sekä toimenpidepalkkiosta. Toimenpidepalkkion osuus on tulkittavissa de minimis -tueksi joka edellyttää tukipäätöstä sekä jokaisen myönnetyn tuen raportointia 20 työpäivän kuluessa EU-rekisteriin. Arvio toimenpidepalkkion osuudesta ell.käyntipalkkioista (23 564 €) on noin 30-50% (8000 – 14 000 €)

Eläinlääkärikäyntien subventiot (osittaiset korvaukset) ovat erityisesti hyötyeläinten omistajille suunnattuja tukia, joilla kunnat tasaavat pitkistä etäisyyksistä ja eläinlääkäripalveluista aiheutuvia kustannuksi. Suomessa eläinlääkärikäyntien subventiota maksavat joko kunnat tai kuntien puolesta eläinlääkäntähuoltoa järjestävä yhteistoiminta-alue .

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden alueella on käytössä subventiot siten, että jokainen kunta päättää maksettavista subventioista itse. Käytännössä tuki on hoidettu siten, että kunta maksaa osan hyötyeläimen hoidosta aiheutuneista kustannuksista eläinlääkärille eläimen omistajan puolesta. Oulunkaaren ympäristöpalvelujen eläinlääkinnän potilastietojärjestelmässä on tiedot maksettavien tukien määrästä jokaisen kunnan osalta, jolloin tuki vähennetään eläinlääkärin antamassa laskussa hyötyeläinten omistajalle. Eläinlääkäri puolestaan laskuttaa tuen kunnalta. Kyseinen käytäntö on ollut pitkään käytössä Oulunkaaren ympäristöpalvelussa ja kyseistä käytäntöä on jatkettu muiden paitsi Pudasjärven kaupungin osalta myös vuonna 2026. Pudasjärven kaupunki keskeytti 5.2.2026 kyseisen käytännön tukien maksatuksessa, koska Pudasjärven kaupunki oli arvioinut, että kaupungin maksama eläinlääkärikulusubventio (maaseutuelinkeinojen kehittämistuki) on valtiontuki, jota koskee de minimis -sääntely.

Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella maksettavat hyötyeläinten eläinlääkärisubventiot ovat olleet 1.2.2024 alkaen seuraavat:

Taulukko 1. Omavastuut, joiden ylittävän osan maksaa kunta

Kunta	Käyntimaksusta:	Kilometrikorvauksesta:	Toimenpiteestä:
Pudasjärvi	52/78/104*	20	30
Ii	Ei subventoida	7,35 **	Ei subventoida
Vaala	15 km mukainen käyntim.	30 km muk. km-korvaus	Ei subventoida

Utajärvi	30 km mukainen käyntim.	60 km muk. km-korvaus	Ei subventoida
Puolanka	20 km mukainen käyntim.	40 km mukainen km-korvaus	Ei subventoida

* Virka-aikana / 50 % -korotuksen aikana / 100 % -korotuksen aikana

** 15 km:n kilometrikorvausta vastaava summa, vuonna 2022 eläinlääkäriin kilometrikorvaus 0,49 €.

Taulukko 2. Korotukset ja arvonlisäveron maksu subventoidusta

Kunta	Kunta maksaa korotukset:	Kunta maksaa arvonlisäveron subventoidusta:
Pudasjärvi	kyllä	kyllä
Ii	ei	ei
Vaala	kyllä	kyllä
Utajärvi	kyllä	kyllä
Puolanka	kyllä	ei

Viimeisimmät muutokset Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella maksettaviin eläinlääkärisubventioiden määriin ovat tulleet Puolangan osalta 1.1.2024, kun Puolanka aloitti eläinlääkintähuoltopalvelujen ostamisen Oulunkaaren ympäristöpalveluilta ja 1.2.2024 alkaen Pudasjärven osalta (Pudasjärven kaupunginhallituksen päätös 23.1.2024 § 27). Pudasjärven kaupunginhallitus on muuttanut maaseutuelinkeinojen kehittämistukia päätöksellään 10.12.2024 § 399, mutta kyseisessä päätöksessä eläinlääkärisubventioihin ei tullut muutoksia.

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan järjestämisvastuuseen kuuluvien palveluiden tuki raportoidaan eläinlääkintähuollon SGEI raportoinnin mukaisesti. Tuki koostuu järjestäjän kustannuksista palvelun ylläpitämiseksi, esim. eläinlääkärien palkat, sivukulut ja päivystyskorvaukset sekä vastaanoton ylläpitokustannukset. Oulunkaaren ympäristölautakunta on tehnyt päätöksen, jossa on määritelty järjestämisvastuun laajuus sekä tehty SGEI toimeksianto 18.12.2025 § 88. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan, jos kunta päättää tukea pitopaikkakäyntien käyntipalkkioita ja matkakustannuksia eläinlääkintähuoltolain 14 §:n nojalla, sekin sisällytetään SGEI-tukeen.

Pudasjärven kaupungin on muista Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueen kunnista poiketen maksanut subventiota myös eläinlääkärikäyntien toimenpidepalkkiosta. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan jos kunta päättää tukea elintarviketuotantoeläinten eläinlääkäripalveluista perittäviä toimenpidepalkkioita, ne tulee käsitellä maatalouden de minimis-tukena. Tukea myönnettäessä on huomioitava yksityisen ja julkisen sektorin välinen kilpailuneutraliteetti, eli tukea pitää maksaa myös muiden kuin kunnaneläinlääkärien toimenpidepalkkioista.

Kyseisen käytännön aiheuttama hallinnollinen byrokratia de minimis-tuen myöntämiseksi ell.toimenpidepalkkiosta on merkittävä, johtuen useista tuensaajista sekä tuenmyöntäjän selvitysvelvollisuudesta tuensaajan (loppuasiakas) muista, mahdollisesti aikaisemmin saaduista vastaavista tuista.

Asia pitää sisällään myös riskin, liittyen tukipäätöksen sekä raportointivelvollisuuden määräaikoihin, jos raportointivelvollisuuden määräaika (20pv) ylittyy, tuki katsotaan laittomaksi valtiontueksi ja tuen myöntäjä on velvollinen perimään väärin myönnetty tuki takaisin korkoineen.

Edellämainituista syistä, on perusteltua tarkastella eläinlääkärikäyntien toimenpidepalkkion subventiosta luopumista ja sen tukiosuuden korvaamista muilla mahdollisilla menettelyillä, jotka eivät edellytä tuen myöntämistä de minimis-tukena.

Poistettava tukiosuus on mahdollista korvata esimerkiksi käyntimaksujen sekä kilometrikorvauksien omavastuuta alentamalla.

Luopumalla menettelystä, joka edellyttäisi de minimis -tuen myöntämistä loppuasiakkaalle, mahdollistaa palaamisen menettelyyn, jossa tuki huomioidaan suoraan eläinkäärilaskussa. Menettely olisi tällöin yhdenmukainen muiden Oulunkaaren ympäristöpalvelujen kuntien kanssa.

Yritysvaikutusten arviointi: Eläinlääkärikäyntien toimenpidepalkkiosta luopuminen vaikuttaa Pudasjärvellä hyötyeläimiä omistavien maaseutuyrittäjien eläinlääkärikäynnistä aiheutuviin kuluihin toimenpiteiden osalta. Mikäli poistuvaa toimenpidepalkkion subventioita korvataan alentamalla eläinlääkärikäyntipalkkion käyntipalkkion ja/tai kilometrikorvauksen omavastuuta, eläinlääkärikäyntien kokonaiskustannuksiin vaikutus jää pienemmäksi tai jopa poistuu kokonaan. Muissa Oulunkaaren ympäristöpalvelujen kunnissa ei subventoida eläinlääkärikäyntien toimenpidepalkkiota, joten kyseisen tuen poistaminen Pudasjärvellä tasoittaa hyötyeläimiä omistavien maaseutuyrittäjien kohtelua verrattuna lähialueeseen. Pudasjärvellä nykyinen subventio eläinlääkärikäyntipalkkiosta on Oulunkaaren ympäristöpalvelujen viidestä kunnista neljänneksi korkein ja kilometrikorvauksen osalta kolmanneksi korkein. Mikäli toimenpidepalkkiosta luopumista korvataan alentamalla käyntipalkkion ja kilometrikorvauksen omavastuuta, Pudasjärven hyötyeläimiä omistavien maaseutuyrittäjien tilanne paranee suhteessa lähialueen vastaaviin yrittäjiin nykyisestä kyseisten tukien osalta.

Esittelijän esitys

Kaupunkikehitysvaliokunta kuulee esittelyn ja käy asiasta keskustelun.

Valiokunnalta toivotaan ohjausestystä erityisesti esityksestä luopua eläinlääkärikäyntien toimenpidepalkkion subventiosta ja sen korvaamisesta muilla mahdollisilla tukimuodoilla.

Ohjausestitys

Jakelu